

Tájékoztató az általános iskolák számára a 6 és a 8 évfolyamos gimnáziumok, valamint a 9. évfolyamra történő beiskolázás 2011/2012. tanévi központi írásbeli vizsgáiról

A középfokú iskolákba történő jelentkezés rendjét és a felvételi eljárás szabályait a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 17/A. §-a, valamint 8. számú mellélete, a rendeletben meghatározott feladatok végrehajtásához kapcsolódó aktuális határidőket a 2011/2012. tanév rendjéről szóló 30/2011. (VI. 7.) NEFMI rendelet 3. számú mellélete tartalmazza. Jelen ismertetőnk segítséget kíván nyújtani a tájékozódásban, ám nem pótolja az említett jogszabályok ismeretét.

1. A központi írásbeli felvételi vizsgákról

A 6 és a 8 évfolyamos gimnáziumok a felvételi kérelmekről

- vagy kizárólag a tanulmányi eredmények alapján,
- vagy a tanulmányi eredmények és a központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszerzett írásbeli vizsga (továbbiakban központi írásbeli vizsga) eredményei alapján,
- vagy a tanulmányi eredmények, továbbá a központi írásbeli vizsga és a szóbeli meghallgatás eredményei alapján dönthetnek.

Minden **6 és 8 évfolyamos gimnázium** előírhatja a központi írásbeli vizsgán való részvételt egyik vagy mindkét tárgyból, ha a fenntartó hozzájárult a vizsgaszervezéshez, és az előző három év átlagában a jelentkezők létszáma legalább másfélszerese volt az adott évfolyamokra felvehető létszámának. **A 6 és a 8 évfolyamos gimnázium további írásbeli vizsgán való részvételt a jelentkezőktől nem követelhet meg.**

Szóbeli meghallgatást csak az a középfokú iskola szervezhet, amelyik előírja a központi írásbeli vizsgán való részvételt. A jelentkező szóbeli meghallgatása az általános felvételi eljárás időszakában, az írásbeli vizsgák lebonyolítása után, a tanév rendjében meghatározott időpontban (**2012. február 20. – március 9.** között) tartható meg.

A 9. évfolyamra történő beiskolázás esetében a felvételi kérelmekről

- vagy kizárólag a tanulmányi eredmények alapján,
- vagy a tanulmányi eredmények és a központi írásbeli vizsga eredményei alapján,
- vagy a tanulmányi eredmények, továbbá a központi írásbeli vizsga és a szóbeli meghallgatás eredményei alapján dönthet az intézmény.

A 9. évfolyamra történő beiskolázás esetében az intézmény további írásbeli vizsgán való részvételt a jelentkezőktől nem követelhet meg.

Szóbeli meghallgatást csak az a középfokú iskola szervezhet, amelyik előírja a központi írásbeli vizsgán való részvételt. A jelentkező szóbeli meghallgatása az általános felvételi eljárás időszakában, az írásbeli vizsgák lebonyolítása után, a tanév rendjében meghatározott időpontban (**2012. február 20. – március 9.** között) tartható meg.

Az erre vonatkozóan kiírt pályázaton kiválasztásra került tehetséggondozó középiskolák az adott tanulmányi területeiken előírhatják a jelentkezők számára a tehetséggondozó központi írásbeli vizsgán való részvételt egyik vagy mindkét tantárgyból az általános központi írásbeli vizsga helyett. (A tehetséggondozó középiskolák listája megtalálható a www.oh.gov.hu honlapon.) A tehetséggondozó középiskolának lehetősége van arra, hogy egy adott tanulmányi területen a 9. évfolyamos beiskolázás esetében a két fajta központi írásbeli vizsga „kombinációját” kérje (pl. a tehetséggondozó magyar nyelv és az általános matematika írásbeli vizsga eredményét) a felvételi eljárás során. **Az általános és a tehetséggondozó központi írásbeli vizsgák eredményei egymásba nem számíthatók át.** Az iskola adott tanulmányi területre, adott tárgyból csak az egyik fajta vizsga letételét írhatja elő, és csak annak eredményét veheti figyelembe. Nem teheti meg tehát, hogy előírja, vagy akár alternatívaként elfogadja mindkét fajta központi írásbeli vizsga eredményét.

Ha a tanulót várhatóan valamelyik tehetséggondozó tanulmányi terület is érdekli, akkor jelentkezzen a tehetséggondozó központi írásbeli vizsgára is.

Ha a középfokú iskola **nemzeti, etnikai, kisebbségi** nevelésben és oktatásban vesz részt, akkor a központi magyar nyelvi feladatlapok **helyett helyben készített, kompetenciaalapú, nemzetiségi nyelvű szövegértési feladatsort használhat**, de ebben az esetben felvételi eljárásában **köteles a központi matematika** írásbeli vizsga eredményét figyelembe venni. Az intézmény ekkor is köteles a központi írásbeli vizsgát mindkét tantárgyból megszervezni.

A helyben készített, kompetenciaalapú, **nemzetiségi nyelvű szövegértési vizsgát az általános felvételi eljárás időszakában lehet megszervezni**, a helyi sajátosságoknak megfelelően, *célszerűen a szóbeli meghallgatások időszakában (2012. február 20. – március 9. között)*. Ezen vizsgák napja azonban nem eshet egybe semelyik központi írásbeli vizsga napjával sem.

Ha a középfokú iskola a 9. évfolyamra művészeti vagy testkulturális tanulmányi területen hirdet felvételt, további készségek, képességek meglétét is vizsgálhatja.

A **Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjába** történő jelentkezés esetén a felvételi kérelmek elbírálásakor a tehetségbeválogatáson szerzett minősítést, valamint az általános tantervű központi írásbeli vizsga eredményeit kell figyelembe venni mindkét tárgyból.

A 6 és a 8 évfolyamos gimnáziumok, valamint a 9. évfolyamra történő beiskolázás központi írásbeli vizsgáit a magyar nyelvi és a matematikai kompetenciákat mérő központilag kiadott, egységes követelményeket tartalmazó feladatlapok alapján, országosan egységes eljárásrend szerint kell megszervezni. A központi írásbeli vizsgához külön-külön feladatlapok készülnek azoknak, akik

- a) a nyolc évfolyamos gimnáziumba,
- b) a hat évfolyamos gimnáziumba,
- c) az általános felkészítést nyújtó középfokú iskola 9. évfolyamára,
- d) a kiemelkedő tehetséget kibontakoztató felkészítést nyújtó (tehetséggondozó) középiskola 9. évfolyamára jelentkeznek.

Amennyiben az intézmény valamely tanulmányi területénél előírja a központi írásbeli vizsgán történő részvételt, mindkét tantárgyból köteles megszervezni azt.

A központi írásbeli vizsgán elérhető eredménynek az iskola felvételi eljárásában a megszerzhető felvételi összpontszám minimum 50%-át kell képviselnie. A középfokú iskola választhat, hogy melyik tárgyból (magyar nyelv és/vagy matematika) kéri az adott tanulmányi területen a központi írásbeli vizsga eredményét. Lehetséges tehát, hogy egy adott tanulmányi területen csak egy tárgy (magyar nyelv vagy matematika) eredményét írja elő (számítja be) az iskola a felvételi teljesítmények értékelésébe. Ha az iskola felvételi eljárásában csak az egyik tárgyból elért írásbeli eredményt számítja be, akkor annak az egy írásbeli eredménynek kell az elérhető felvételi összpontszám minimum 50%-át képviselnie. Lehetséges az is, hogy egy adott tanulmányi területen az egyik tantárgyból elért eredményeket nagyobb súllyal számítsák be, mint a másikat. Természetesen a felvételi tájékoztatóban ezeket a szabályokat nyilvánosságra kell hozni.

Mindezek miatt – ahogy már az előzőekben említettük – a felvételiző diáknak az az érdeke, hogy mindkét tárgyból jelentkezzen a központi írásbeli vizsgára.

2. A központi írásbeli vizsgák időpontja

A tanév rendje szerint a **központi írásbeli vizsgákat** országosan az alábbi **időpontokban kell megszervezni**:

- a **6 és a 8 évfolyamos** gimnáziumokba jelentkezők számára **2012. január 20-án 14 órától**,
- a **9. évfolyamra** az általános tantervű képzésre és a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjába jelentkezők számára **2012. január 21-én 10 órától**,
- a **pótló írásbeli vizsgát a 6 és 8 évfolyamos** gimnáziumokba, továbbá a **9. évfolyamra** az általános tantervű képzésre és a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjába jelentkezők számára **2012. január 26-án 14 órától**,
- a **kiemelkedő tehetséget kibontakoztató felkészítést nyújtó középiskolák 9. évfolyamára** jelentkezők számára **2012. január 28-án 10 órától**,
- ezen vizsga **pótló írásbeli vizsgáját 2012. február 2-án 14 órától**.

Pótló írásbeli vizsgát azok a tanulók írhatnak, akik az előző írásbelin alapos ok miatt nem tudtak részt venni. Vizsgaismétlésre nincs mód, minden tanuló csak egyszer tehet azonos típusú és fajtájú központi írásbeli vizsgát.

A 9. évfolyamra jelentkező tanulók az általános követelmények szerinti és a tehetséggondozó követelmények szerinti vizsgákon is részt vehetnek.

3. A központi írásbeli vizsgát szervező középfokú iskolák jegyzéke

A **központi írásbeli vizsgát szervező középfokú iskolák jegyzékét** az Oktatási Hivatal (a továbbiakban: OH) **2011. november 18-áig** közzéteszi a honlapján (www.oh.gov.hu).

A **középfokú iskoláknak 2011. október 31-éig felvételi tájékoztatójukban nyilvánosságra kell hozniuk felvételi eljárásuk rendjét**. (Mivel ez a határnap ebben az évben nem munkanapra esik, a felvételi tájékoztató nyilvánosságra hozatalának határideje 2011. november 2.) A felvételi tájékoztató része a központi írásbeli vizsga szervezésére, illetve e vizsga eredményének az adott iskola felvételijébe való beszámítására vonatkozó egyedi, valamint a felvételi lebonyolításával kapcsolatos egyéb technikai információk (pl. az iskola kéri a központi írásbeli vizsga eredményeit

tartalmazó Értékelő lap másolatának csatolását a jelentkezési laphoz) közzététele is. Az iskola felvételi tájékoztatójának tartalmaznia kell továbbá a sajátos nevelési igényű tanulók, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók esélyegyenlőségének biztosítására vonatkozó felvételi szabályokat.

4. A tanuló jelentkezése a központi írásbeli vizsgára

A tanulóknak **2011. december 10-éig**, a mellékelt „**TANULÓI JELENTKEZÉSI LAP**” (9. évfolyamra történő beiskolázás esetén *1. sz. melléklet*, 6 és 8 évfolyamos gimnáziumba *2. sz. melléklet*) benyújtásával kell jelentkezniük a **központi írásbeli vizsgára**. (Mivel ez a határnap ebben az évben nem munkanapra esik, a jelentkezési lap benyújtásának határideje 2011. december 12.) A jelentkezési lap sokszorosítható. ***Ez a jelentkezési lap csak a központi írásbeli vizsgára vonatkozik, nem tévesztendő össze a felvételi eljárásban használatos jelentkezési lappal***, amelyet a középfokú iskolákba való jelentkezéskor kell majd használni. A jelen eljárásban szereplő jelentkezési lapot abba a vizsgát meghirdető középfokú iskolába (a megfelelő telephelyre) kell a tanulóknak benyújtania, ahol a központi írásbeli vizsgát meg kívánja írni. A tanuló maga dönti el, melyik vizsgaszervező intézménybe nyújtja be a központi írásbeli vizsgára való jelentkezési lapját, függetlenül attól, hogy a későbbiekben a felvételi eljárás keretében melyik középfokú intézménybe kíván majd jelentkezni, és milyen jelentkezési sorrendet jelöl meg.

A központi írásbeli vizsgát szervező iskola minden hozzá forduló tanuló jelentkezését köteles fogadni.

Egy tanuló csak egy intézménybe jelentkezhet központi írásbeli vizsgára. **Ha a tanuló a 9. évfolyamra történő beiskolázáshoz szükséges központi írásbeli vizsgára jelentkezik, és általános valamint tehetséggondozó központi írásbeli vizsgát is kíván írni, akkor, és csakis akkor megteheti, hogy két intézménybe adja le a vizsgára jelentkezési lapot. Az egyik intézményben írja meg az általános, a másikban a tehetséggondozó központi írásbeli vizsgát.** (Természetesen a tanuló egy intézményben is jelentkezhet az általános és a tehetséggondozó központi írásbeli vizsgára, ha az adott intézmény mindkét vizsgát megszervezi. Ebben az esetben elegendő egy jelentkezési lapot benyújtani.)

A tanuló teljesítményének megítélését a központi írásbeli vizsga választott helyszíne nem befolyásolhatja.

Kérjük, hívják fel a tanulók figyelmét arra, hogy **a központi írásbeli vizsgára személyazonosítására alkalmas igazolványt** – diákigazolványt vagy személyi igazolványt – **vigyenek magukkal**, valamint arra, hogy **a központi írásbeli vizsga során – körzön és vonalzon kívül – semmiféle segédeszköz (pl. számológép) nem használható, a felvételi feladatlapokat pedig tollal kell kitölteni.**

A Kt. 30. § (9) bekezdésben meghatározott **sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók** középfokú felvételi eljárásban való részvételére vonatkozó speciális információkat jelen levél **3. számú melléklete** részletesen tartalmazza. Amennyiben a tanuló látássérült, ezért vizsgájához a feladatlap speciális előállítását igénylik, akkor az igényléshez szükséges formanyomtatvány beszerzéséhez vegyék fel a kapcsolatot a központi írásbeli vizsgát szervező középiskolával.

5. A központi írásbeli vizsga időigénye és a feladatlapok tartalma

A központi írásbeli vizsgákhoz a feladatlapokat a vizsgák típusa és az évfolyamok szerint külön-külön megszervezett bizottságok készítik el. A magyar nyelvből és matematikából készített központi írásbeli vizsgatesztek elsősorban nem tantárgyi, lexikális tudást mérnek, hanem azokat az eszköztudás körébe tartozó képességeket és készségeket, amelyek a középfokú iskolában való eredményes továbbtanuláshoz szükségesek. A vizsga feladatlaponként 45 percet vesz igénybe, a két feladatlap kitöltése között 15 perc szünetet kell tartani. A feladatlapokra vonatkozóan részletes tájékoztató található a www.oh.gov.hu honlapon a Közoktatás/Középfokú beiskolázás/Aktuális beiskolázási időszak (2011/2012. tanév) menüpontban.

Az előző tanévek felvételi feladatlapjai és megoldásai szintén a www.oh.gov.hu honlapon a Közoktatás/Középfokú beiskolázás/Korábbi beiskolázási időszakok adatai, írásbeli felvételi feladatsorai és javítási útmutatói menüpontban tekinthetők meg.

6. A feladatlapok értékelése

Mivel a tanulóknak a központi írásbeli vizsgán szerzett pontszámait valamennyi vizsgát előíró intézménynek el kell fogadnia, ezért rendkívül fontos a feladatlapok egységes értékelhetősége és értékelése. Az egységes értékelhetőséget a feladatlapok összeállítóinak, az értékelés egységességét a középfokú iskoláknak kell biztosítaniuk.

7. A kiértékelt feladatlapok megtekintése

A központi írásbeli vizsga kiértékelt feladatlapjait a vizsgázó és szülője az igazgató által meghatározott helyen és időben, az iskola képviselőjének jelenlétében megtekintheti. A megtekintéshez – a központi írásbeli vizsgát követő nyolc napon belül – egy munkanapot (nyolc órát) kell biztosítani az iskolának. A megtekintéskor az iskola a feladatlapokról a vizsgázó vagy szülője kérésére és költségére másolatot készít. A megtekintéskor lehetséges az elektronikus másolat készítése is pl. digitális fényképezőgéppel. A vizsgázó és szülője a hivatalos javítókulcstól eltérő

értékelés esetén az értékelésre írásban észrevételt tehet, amelyet a megtekintést követő első munkanap végéig – 16 óráig – adhat le az iskolában. Az észrevételben foglaltak elbírálásakor a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 8. számú mellékletének 5.7. pontja alapján kell eljárni.

A fentiekről a vizsgázókat a központi írásbeli vizsgák megkezdése előtt a vizsgát szervező iskolának tájékoztatnia kell.

A jogszabály arra nem ad lehetőséget, hogy a tanuló által megoldott, a középfokú iskola által kijavított feladatlapot vagy annak fénymásolatát másik középfokú iskola bekérje és felülvizsgálja, újra értékelje. Az egyes iskolák felvételi eljárásán belül azonban a központi írásbeli vizsgán elért pontszám eltérő súllyal szerepelhet.

8. Az eredmények közzététele, a felvételi eljárás további menete

A központi írásbeli vizsga eredményéről a vizsgát szervező középfokú iskola **2012. február 9-ig** közvetlenül tájékoztatja a vizsgázókat, azzal, hogy a vizsga részletes eredményeit tartalmazó, az iskola bélyegzőjével és az igazgató vagy az általa kijelölt személy aláírásával hitelesített **Értékelő lapot** minden tanulónak átadja. A vonatkozó rendelet előírása szerint az értesítés kizárólag ebben a formában történhet meg. A tanuló ennek ismeretében nyújtja be jelentkezési lapját, adatlapját, és vesz részt az általános felvételi eljárásban.

A 9. évfolyamra történő jelentkezés esetén az általános iskola továbbítja a tanulói jelentkezési lapokat a középfokú iskolá(k)nak, a tanulói adatlapok első példányát pedig a Felvételi Központnak (9001 Győr, Pf. 694).

A 6 és a 8 évfolyamos gimnáziumokba való jelentkezés esetén a tanuló vagy szülője a jelentkezést a központilag kiadott jelentkezési lapon közvetlenül is megküldheti a kiválasztott gimnázium részére. Ezzel egyidejűleg a tanulói adatlapot közvetlenül kell megküldenie a Felvételi Központnak (9001 Győr, Pf. 694).

A jelentkezési lapok és a tanulói adatlapok megküldésének határideje 2012. február 17.

A középfokú iskola felvételi tájékoztatójában megkövetelheti az Értékelő lap másolatának a jelentkezési laphoz történő csatolását. Ebben az esetben az Értékelő lap másolatban csatolható, az Értékelő lapot kiállító iskola általi hitelesítése azonban nem lehet kötelező. Az eredeti Értékelő lap a jelentkezőnél marad.

A jelentkező tanulók rangsorolásának módját, a felvételtől történő tájékoztatásának előírásait, valamint a jogorvoslati eljárás rendjét és az egyes feladatok határidejét az általános felvételi eljárásra vonatkozó szabályozás szerint, a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 8. számú melléklete tartalmazza.

A felvételt hirdető középfokú iskola a felvételtől vagy az elutasításról szóló értesítést megküldi a jelentkezőnek és az általános iskolának. Az általános iskola értesítése jegyzék formájában is történhet. A 6 és a 8 évfolyamos gimnáziumoknak a tanuló felvételéről szóló értesítést meg kell küldeniük, az elutasításáról szóló értesítést nem kell megküldeniük az általános iskola számára.

A középfokú beiskolázással kapcsolatos kérdéseiket a kifir@oh.gov.hu e-mail címre várjuk.

Az eljárás lebonyolításában együttműködésére számítva, üdvözlettel:

Budapest, 2011. október 6.

Pósfai Péter s. k.
közoktatás-szakmai elnökhelyettes

TANULÓI JELENTKEZÉSI LAP
a 9. évfolyamra történő beiskolázás
KÖZPONTI ÍRÁSBELI VIZSGÁJÁRA

Beküldési határidő: 2011. december 10.¹

Beküldendő a központi írásbeli vizsgát szervező középfokú intézmények közül abba az iskolába, amelyikben a diák a felvételit meg kívánja írni.

A jelentkezési lapot nyomtatott nagybetűkkel kell kitölteni!

1. A tanuló adatai

A tanuló oktatási azonosító száma: _____

Neve: Neme:

Születési helye: Születési ideje:

Anyja születéskori neve:

Lakcíme (értesítési címe):

Telefonszáma:

Szülő vagy gondviselő telefonszáma:

2. A tanuló általános iskolájának adatai

OM azonosító kódja: _____

Neve:

Címe:

3. A központi írásbeli vizsgát az alábbi középfokú iskolában és helyen kívánom teljesíteni:

OM azonosító kódja: _____

Intézmény vagy telephelyének neve:

Intézmény vagy telephelyének címe:

Vizsga típusa	Vizsga tárgya	
	Magyar nyelv	Matematika
az általános tanterv alapján folyó felkészítést nyújtó középfokú iskola 9. évfolyamára jelentkezők központi írásbeli vizsgája		
a tehetség gondozó felkészítést nyújtó középfokú iskola 9. évfolyamára jelentkezők központi írásbeli vizsgája		

Kérjük, a megfelelő cellába elhelyezett x jellel jelezze, hogy mely tárgyból milyen típusú vizsgára jelentkezik az adott intézménybe! Mindkét vizsgatípust akkor lehet megjelölni, ha mindkét vizsgatípust megrendezi az adott intézmény. Ellenkező esetben két különböző intézménybe vizsgatípusonként külön jelentkezési lapot kell küldeni.

4. A központi írásbeli vizsga megszervezésére vonatkozóan az alábbi dokumentumokat csatolom a jelentkezési laphoz (kizárólag a Kt. 30. § (9) bekezdésben meghatározott sajátos nevelési igényű tanuló, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében):*

szülői kérelem:db

szakértői vélemény:db

*Amennyiben a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye speciális írásbeli vizsgakörülmények biztosítását javasolja (pl. időhosszabbítás, segédeszköz, az értékelési rendszer egy részlete alóli felmentés), úgy ennek biztosítását a szülőnek írásban kérelmeznie kell annak az iskolának az igazgatójától, ahová a tanuló jelentkezési lapját benyújtják. A szülő által írt kérelemhez a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleményét csatolni kell! A szülő kérelméről az adott intézmény igazgatója jogosult dönteni.

A táblázatban megjelölt tárgyakból központi írásbeli vizsgára jelentkezem. Ennek a Tanulói jelentkezési lapnak az aláírásával hozzájárulok ahhoz, hogy a középfokú oktatási intézmény, az Oktatási Hivatal és a megyei, fővárosi kormányhivatal a központi írásbeli vizsga során adataimat kezelje.

Kelt:, év hó nap

.....
szülő/gondviselő aláírása

.....
tanuló aláírása

¹Mivel a határnap nem munkanapra esik, a jelentkezési lap benyújtásának határideje 2011. december 12.

A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részvétele a középfokú felvételi eljárásban

A sajátos nevelési igényű tanulóakra vonatkozó speciális eljárási szabályok a középfokú felvételi eljárás szempontjából a közoktatási törvény a 30. § (9) bekezdésben meghatározott sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóakra (jelen tájékoztatóban a továbbiakban együttesen SNI tanulók) vonatkoznak. Az SNI tanulóakra vonatkozó speciális értékelési szabályok a közoktatási törvény 30. § (9) bekezdésben leírtak szerint kerülnek meghatározásra. A feltételek meghatározásakor a szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve a nevelési tanácsadó által kiadott szakértői véleményben foglaltak az irányadóak.

1. A középfokú beiskolázásban részt vevő SNI tanulóakra vonatkozó speciális felvételi követelményeket minden felvételiztető középfokú intézmény egyedileg határozza meg. A középfokú iskola felvételi tájékoztatójának tartalmaznia kell a középfokú iskola felvételi eljárásának rendjét, és külön a hozzá jelentkező SNI tanulók esetében a saját felvételi eljárásában alkalmazott speciális értékelési szabályokat.
2. Az SNI tanulóknak és szüleiknek még jóval a felvételi eljárás megkezdése előtt tájékozódniuk kell, hogy az iskola, ahová a tanuló februárban majd be kívánja adni a jelentkezését (választott iskola), milyen – az SNI tanulóakra vonatkozó – speciális felvételi szabályokat határoz meg. Ezen ismeretek birtokában tudják eredményesen megtervezni a tanuló „felvételi stratégiáját”. Különösen fontos ez abban az esetben, ha a választott iskola felvételi eljárása során kéri a központi írásbeli vizsga eredményeit.
3. Amennyiben a választott iskola a felvétel feltételeként előírja a központi írásbeli vizsgát, akkor az SNI tanulónak és a szülőjének még az írásbeli vizsgára való jelentkezés előtt tisztáznia kell az iskolával, azt, hogy a helyi speciális szabályok és a szakértői véleményben foglaltak alapján szükséges-e a tanuló részvétele az írásbeli vizsgán, vagy az iskola az írásbeli vizsga eredménye nélkül is elbírálja majd a felvételi jelentkezést. (Mivel az írásbeli vizsgára való jelentkezés december 10-ei határideje ebben az évben nem munkanapra esik, a jelentkezési lapok benyújtásának határideje 2011. december 12.) Az SNI tanuló tehát a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleményében leírtak alapján a választott iskolától kérheti az írásbeli vizsga alóli felmentését. Ha az SNI tanuló egyik vagy mindkét vizsgatárgy írásbeli vizsgája alóli felmentését kap, az azt jelenti, hogy a központi írásbeli vizsga eredményei helyett ennek az iskolának a felvételi eljárása során más módon mérik fel a tanuló tudását (pl. helyi szervezésű szóbeli vizsgával válthatja ki a tanuló az írásbelit), és bírálják el felvételi jelentkezését. Több választott iskola esetében ez iskolánként más és más lehet.
4. Akármilyen is az előzetes tájékozódás eredménye, a felvételiző tanuló jelentkezhet a központi írásbeli vizsgára. Ez általában tanácsos is, hiszen könnyen előfordulhat, hogy a februári felvételi jelentkezésig elképzelései, szándékai megváltoznak, és mégis szüksége lesz az írásbeli eredményére. A felvételiző tanulót nem éri semmi hátrány, ha megírja a központi írásbeli vizsgát, mert annak eredményének ismeretében adhatja majd be a jelentkezését később a választott középiskolákba. Akár intézményenként is eldöntheti, hogy a központi írásbeli eredménye alapján, vagy az SNI tanulóakra vonatkozó helyi, speciális értékelési szabályok szerint kéri jelentkezésének elbírálását.
5. Az írásbeli vizsgára a jelentkezést a tanulók abba az iskolába adják be, amelyik számukra a legkényelmesebb (írásbeliztető iskola). Az írásbeliztető iskola kiválasztása független attól, hogy később a tanuló melyik iskolába kíván majd felvételizni (választott iskola). Éppen ezért nincs értelme annak, hogy az SNI tanuló az írásbeliztető iskolától kérje az írásbeli alóli felmentést, az írásbeliztető iskola a felmentést – az írásbeli vizsga eljárásának keretében – nem is adhatja meg.
6. Amennyiben az SNI tanuló úgy dönt, hogy megírja a központi írásbeli vizsgát, akkor a vizsgára történő jelentkezéskor a vizsgát megszervező intézményhez a vizsgaszervezést érintő speciális körülményekre, illetve eszközökre vonatkozó kérelmet nyújthat be.

Az SNI tanuló az írásbeli vizsga során a szakértői véleményben foglaltak alapján az alábbi kedvezményekre lehet jogosult:

- időhosszabbítás (az írásbeli vizsga időtartama tárgyanként 45 perc, ez indokolt esetben megnövelhető),
- segédeszköz használata (a tanuló a szakértői vélemény alapján az igazgatói határozatban leírtak szerinti segédeszközt vagy segédeszközöket használhatja a vizsga során),
- az értékeléskor az értékelési rendszer egy részlete alóli felmentés (a szakértői véleményben leírtak alapján a vizsgadolgozat értékelésekor bizonyos feladattípusokat a javító tanár nem vesz figyelembe, az ezekre adható pontot az elérhető maximális és a tanuló által elért összpontszámába sem számítja be).

A központi írásbeli vizsgára vonatkozó speciális elbírálást minden esetben írásos kérelemben kell igényelni az írásbeliztető intézményben. A kérelmet és a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleményét az írásbeli vizsgára történő jelentkezéskor a jelentkezési lappal együtt kell benyújtani az iskolához. Mivel a speciális körülményekre vonatkozó kérelem a vizsgaszervezést is érinti, azért fontos, hogy azt jóval a vizsga előtt, már a vizsgára való jelentkezéskor átadják az intézménynek. A kérelmet a központi írásbeli vizsgát szervező intézmény igazgatója bírálja el. Az igazgató a szakértői vélemény alapján hoz döntést arról, hogy milyen kedvezményeket biztosít az SNI tanulónak az írásbeli vizsga során. Az igazgató döntését határozatba foglalja,

amelyet a központi írásbeli vizsga előtt eljuttat a tanulóhoz és a szülőhöz. Ez a döntés kizárólag a központi írásbeli vizsga letételének körülményeire vonatkozhat.

7. A nevelési tanácsadó által kiállított szakértői vélemény

A pedagógiai szakszolgálatokról szóló 4/2010. (I. 19.) OKM rendelet (továbbiakban: OKM rendelet) 20. §-a alapján a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló iskolai nevelésével, oktatásával kapcsolatos feladatok meghatározása céljából a nevelési tanácsadás keretében kell szakvéleményt készíteni.

Mit tartalmaz a nevelési tanácsadó szakértői véleménye?

Az OKM rendelet 21. § (2) értelmében a nevelési tanácsadó szakvéleményének tartalmaznia kell:

- a) a gyermek, tanuló és a szülő nevét, a gyermek, tanuló születési idejét, lakóhelyét, ennek hiányában tartózkodási helyét,
- b) a vizsgálat rövid leírását, a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézség fennállásával vagy kizárásával összefüggő megállapítást és az azt alátámasztó tényeket,
- c) javaslatot a gyermek óvodai nevelésével, a tanuló iskolai nevelésével és oktatásával kapcsolatosan, az ezzel összefüggő fejlesztési célokat, az egyéni vagy csoportos fejlesztést végző pedagógus szakképzettségére vonatkozó javaslatokat és az arra való figyelemfelhívást, hogy a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló csak a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható,
- d) annak megállapítását, hogy a gyermek, tanuló a tanulmányi kötelezettségének magántanulóként tehet eleget, illetve az egyéni foglalkozásra, felzárkóztatásra vagy fejlesztő foglalkoztatásra szorul,
- e) annak előírását, hogy a gyermeknek, tanulóknak a nevelési tanácsadás keretében biztosított fejlesztő foglalkozáson kell részt vennie, ennek időkeretét,
- f) figyelmeztetést arra vonatkozóan, hogy amennyiben a szülő a szakvéleményben foglaltakat nem fogadja el, a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjénél eljárást kezdeményezhet a szakvélemény felülvizsgálata céljából, illetve, hogy az eljárást a nevelési tanácsadó is kezdeményezheti.

8. A szakértői és rehabilitációs bizottságok által kiállított szakértői vélemény

A közoktatási törvény 121. § (1) bekezdésének 29. pontja alapján sajátos nevelési igényű az a tanuló, aki a szakértői rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzd.

Az OKM rendelet 9. §-ának értelmében:

Az országos szakértői és rehabilitációs feladatok:

- a) a hallás-, látás-, mozgás- és beszéd fogyatékoság, valamint az írott nyelvi képességek vizsgálata,
- b) az a) ponthoz kapcsolódó értelem- és személyiségvizsgálat.

A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs feladatok:

- a) az értelmi fogyatékoság megállapítása vagy kizárása,
- b) gyermek- és ifjúságpszichiátriai szakorvosi vagy gyermekneurológiai szakorvosi vizsgálat igénybevétele mellett
ba. az autizmus spektrum zavarok megállapítása vagy kizárása
bb. a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességének (a továbbiakban: a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége) megállapítása vagy kizárása
bc. a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességének (a továbbiakban: a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenessége) megállapítása vagy kizárása

A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs feladatok között - a fővárosi, megyei fejlesztési tervben meghatározottak szerint - ellátható a beszélt és írott nyelvi képesség, az értelem- és a személyiségvizsgálat feladata is. Ha a gyermek, tanuló első vizsgálatát végző tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság megítélése szerint a gyermek, tanuló halmozottan fogyatékos, a szülő egyetértésével szükség szerint kezdeményezi a gyermek, tanuló testi, érzékszervi fogyatékoságának megfelelő országos szakértői és rehabilitációs feladatokat ellátó bizottságnál a kiegészítő vizsgálat elvégzését.

9. Mikor lehet szakértői vélemény készítésére irányuló kérelmet benyújtani?

Az OKM rendelet 12. §-ának (1) bekezdése alapján:

A Kt. 30. §-ának (9) bekezdése alapján egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből a tanuló teljesítményének értékelése, minősítése alóli mentesítés céljából szakértői vizsgálat indítható:

- a) az iskolai oktatás első-hatodik évfolyamán január 31-ig szükség szerint bármikor,
- b) az a) pontban meghatározott időpontot követően annak a tanévnek március 31. napjáig, amelyben az adott tantárgy tanulását a tanuló megkezdte.

A szakértői és rehabilitációs bizottság eljárását az (1) bekezdésben meghatározott célból, az ott megjelölt időszaknál későbbi időpontban csak a kiskorú tanuló szülője, illetve a nagykorú tanuló kezdeményezheti. A vizsgálati kérelemhez csatolni kell az érintett iskola igazgatójának a vizsgálat szükségességével kapcsolatos egyetértő nyilatkozatát. Az iskola igazgatója a döntéséhez beszerzi a tanuló osztályfőnöke és az adott tantárgyat tanító

pedagógus véleményét. Az iskola igazgatója egyetértésének hiányában a szakértői és rehabilitációs bizottság vezetője vagy az általa kijelölt szakértői bizottsági tag - a tanuló meghallgatása után - dönt a vizsgálat szükségességéről vagy a kérelem elutasításáról. A kérelem elutasításáról szóló döntést írásba kell foglalni. A döntés tekintetében a szakértői vélemény felülvizsgálatával kapcsolatos rendelkezéseket kell alkalmazni.

10. Mit kell tartalmaznia a szakértői véleménynek?

Az OKM rendelet 14. § (1) bekezdése alapján a szakértői és rehabilitációs bizottság a szakértői véleményében tesz javaslatot a gyermek, tanuló különleges gondozás keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére, az ellátáshoz kapcsolódó pedagógiai szakszolgálatra, a szükséges szakemberre és annak feladataira. A szakértői véleménynek tartalmaznia kell

- a) a gyermek, tanuló és a szülő nevét, a gyermek, tanuló születési idejét, lakóhelyét és tartózkodási helyét,
- b) a szakértői vizsgálat rövid leírását,
 - ba) a fogyatékosagra vagy annak kizárására vonatkozó megállapítást, az azt alátámasztó tényeket,
 - bb) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése tartós és súlyos rendellenességének megállapítására vagy kizárására vonatkozó tényeket,
 - bc) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése súlyos rendellenességének megállapítására vagy kizárására vonatkozó tényeket,
- c) a korai fejlesztés és gondozás szükségességét, az ennek keretében nyújtott szolgáltatásokat, valamint azok idejét, a fejlesztéssel kapcsolatos szakmai feladatokat, valamint annak megjelölését, hogy a feladatokat milyen ellátás keretében mely intézmény biztosítja,
- d) annak megállapítását, hogy a gyermek, tanuló az e célra létrehozott, a fogyatékoság típusának, illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése tartós és súlyos rendellenességének megfelelő nevelési-oktatási intézményben, osztályban, csoportban, tagozaton vagy a többi gyermekkel, tanulóval közösen is részt vehet az óvodai nevelésben, iskolai nevelésben-oktatásban, kollégiumi nevelésben,
- e) annak megállapítását, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló a tankötelezettségét kizárólagosan iskolába járással vagy a szülő választása szerint iskolába járással vagy magántanulóként, illetve kizárólagosan magántanulóként teljesítheti,
- f) ha a tanuló a tankötelezettségét kizárólagosan magántanulóként teljesítheti, a heti foglalkoztatás idejét és a felkészüléshez szükséges szakembereket,
- g) annak megállapítását, hogy a tanuló a tankötelezettségét fejlesztő iskolai oktatás, illetőleg egyéni fejlesztő felkészítés keretében teljesíti,
- h) a gyermek, tanuló fogyatékoságnak megfelelő
 - ha) óvodára, csoportra,
 - hb) általános iskolára, csoportra, osztályra, tagozatra (a továbbiakban: kijelölt iskola),
 - hc) diákotthonra, kollégiumra [a h) pont alattiak a továbbiakban együtt: kijelölt nevelési-oktatási intézmény] vonatkozó javaslatot és a kijelölt nevelési-oktatási intézmény megjelölését,
- i) a kijelölt iskolába való beíratás és a hivatalból történő felülvizsgálat időpontját,
- j) a gyermek, tanuló nevelésével, oktatásával kapcsolatos sajátos követelményeket, fejlesztési feladatokat, javaslatot az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítésre,
- k) a szükséges szakemberre, annak végzettségére és szakképesítésére vonatkozó javaslatot,
- l) nem helyi önkormányzat által fenntartott pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény által elkészített szakvélemény esetén a közoktatási megállapodást kötő önkormányzat nevét és székhelyét, továbbá az intézmény működési területét, illetve az e rendeletre való utalást,
- m) a szülő tájékoztatását arról, hogy
 - ma) a gyermek, tanuló különleges gondozás keretében történő ellátására a szakértői véleményben foglaltak szerint akkor kerülhet sor, ha az abban foglaltakkal egyetért,
 - mb) amennyiben a szakértői véleményben foglaltakkal nem ért egyet, a szakértői és rehabilitációs bizottság köteles erről a tényről a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt (a továbbiakban: illetékes jegyző) tájékoztatni,
 - mc) a szülő közvetlenül is eljárást indíthat az illetékes jegyzőnél a szakértői vélemény felülvizsgálatát kezdeményezve,
 - md) a szakértői véleményben foglaltakkal kapcsolatos egyetértését vagy egyet nem értését írásban kell közölnie,
 - me) amennyiben a szakértői vélemény kézhezvételétől számított tizenöt napon belül nem tesz nyilatkozatot és nem indítja meg a jegyzői eljárást, az egyetértését megadottnak kell tekinteni.